

Antwoorden vragen bij technische briefing ESM-Verdrag 5 juni 2012

Governance

Wat is hier precies "mutual agreement"? Betekent dit unaniem (dus geen meerderheidsbesluit)? (betreft voor onderdelen (a) en (b) uitgifte van nieuwe aandelen en van hoeveelheid kapitaal).

Mutual agreement, of in het Nederlands onderlinge overeenstemming, is gedefinieerd in artikel 4 lid 3 van het ESM-Verdrag:

Voor de aanneming van een besluit in onderlinge overeenstemming is eenparigheid van stemmen vereist van de leden die aan de stemming deelnemen. Onthoudingen beletten niet dat een besluit in onderlinge overeenstemming wordt aangenomen.

Eenparigheid van stemmen wordt ook gebruikt in de EU-Verdragen en wordt in het dagelijks gebruik vaak aangeduid als unanimitéit.

Hoe verhoudt zich de afwezigheid van vetorecht tot het budgetrecht van het Nederlandse Parlement?

Het budgetrecht van de Kamer heeft betrekking op de voorliggende Incidentele Suppletoire Begroting IX-B. Daarmee stemt de Kamer in met het Nederlandse deel in de storting van het ingelegde kapitaal van het ESM in 2012 en verleent het een garantie van 35,6 mld. Het budgetrecht wordt daarmee ten volle gerespecteerd.

Het Verdrag geeft in artikel 5 lid 6 aan over welke zaken de Raad van Gouverneurs in onderlinge overeenstemming besluiten. Daarin staat onder f ook vermeld "stabiliteitssteun door het ESM te verstrekken". In artikel 4.4 wordt in afwijking daarop de spoedstemprocedure beschreven voor besluiten tot verlening of tenuitvoerlegging van financiële bijstand. De regel is dus onderlinge overeenstemming en de uitzonderling betreft de spoedstemprocedure voor het verlenen van financiële bijstand.

Kan de relatie tussen ESM en IMF verduidelijkt worden. De verdragstekst en de toelichting daarop zijn bepaald onhelder.

In het ESM-Verdrag is vastgelegd dat er naar actieve deelname van het IMF zal worden gestreefd, zowel op technisch als op financieel niveau. Van een lidstaat van de eurozone die om financiële bijstand van het ESM verzoekt, wordt bovendien verwacht dat hij, steeds als dit mogelijk is, een soortgelijk verzoek tot het IMF richt.

Het IMF kan, net als het ESM, een volledig macro-economisch programma en preventieve programma's voor lidstaten die om steun vragen opstellen. Sommige instrumenten van het ESM kent het IMF niet. Dit geldt voor interventies op primaire en secundaire staatsobligatiemarkten en de herkapitalisatie van financiële instellingen. In alle gevallen zal het IMF echter expertise kunnen leveren door middel van de reguliere surveillance activiteiten zoals de Artikel IV consultaties en de doorlichting van de financiële sector van landen.

De ESM verdragstekst maakt geen gewag van een exit-regeling. Graag een verduidelijking op dit punt.

Er is door de Europese regeringsleiders gekozen om geen uittredingsbepaling op te nemen in het ESM-Verdrag, omdat dit een verkeerd signaal zou zijn richting financiële markten en twijfel geeft aan de gezamenlijke afspraak voor een sterke en stabiele eurozone. Ook doordat zo'n bepaling niet bestaat in het Verdrag van Lissabon zou het de geloofwaardigheid van de eurozone hebben ondergraven als in tegenstelling tot Lissabon in dit ESM-verdrag wel zo'n clause zou zijn opgenomen.

Er is sprake van een permanent noodfonds. Wat betekent deze permanentie materieel en formeel? Is het proces onomkeerbaar? En zo ja, wat zijn de plussen en minnen.

De Europese Raad heeft in oktober 2010 besloten dat een permanent crisismechanisme nodig was om de financiële stabiliteit van de eurozone als geheel te kunnen waarborgen. Aangezien het ESM bedoeld is als sluitstuk van een nieuw raamwerk voor versterkte economische governance is het duidelijk bedoeld als een blijvend element in het EMU-bouwwerk. Strikt genomen kunnen de verdragssluitende partijen ook besluiten het verdrag gezamenlijk op te zeggen. In Nederland geldt dan dezelfde procedure als voor de totstandkoming van het verdrag. Een eenzijdige uittreden is slechts mogelijk als alle overige verdragspartijen daarmee instemmen door middel van een verdragswijziging.

Waarom is gekozen voor de meerderheidseis van 85%? Welke argumenten (voor en tegen) speelden in die discussie?

In een noodsituatie van verlening van steun kan er met gekwalificeerde meerderheid van 85% van de stemmen tot steunverlening overgegaan worden. Bij het vaststellen van dit percentage is gekozen om aan te sluiten bij de stemverhouding van het IMF bij een programma. De stemprocedure in noodsituaties zorgt ervoor dat de effectiviteit van het ESM gewaarborgd blijft. Besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid is conform de bestaande procedures van andere internationale financiële instellingen (bijvoorbeeld het IMF) en bij de Raad van de Europese Unie.

De democratische controle wordt (nog) problematischer in geval van spoedeisende situaties van landen. Ook hier geldt dat niet helder omschreven wordt wat een spoedeisende situatie is. Toelichting is hier gewenst. Het gevaar bestaat immers dat alles spoedeisend wordt verklaard.

In het algemeen geldt dat bij alle belangrijke beslissingen, zoals wijzigen in het maatschappelijk kapitaal en het leningvolume, onderlinge overeenstemming in de Raad van Gouverneurs vereist is. Er is alleen sprake van een spoedeisende situatie indien de Europese Commissie en de ECB beide concluderen dat verzuim om een besluit ten aanzien van het verstrekken of implementeren van financiële steunverlening de economische en financiële duurzaamheid van de eurozone in gevaar brengt. In dit geval zal een gekwalificeerde meerderheid van 85% van de stemmen noodzakelijk zijn voor een besluit van de Raad van Gouverneurs.

In de context van de spoedstemprocedure voor het ESM worden risico's op leningen waarvoor Nederland in dit geval geen goedkeuring zou hebben verleend, afgedekt via het zogenaamde noodreservefonds. Dit wordt gedaan door een deel van het kapitaal van het ESM te oormerken ter dekking van eventuele tegenvallers op de met de noodprocedure overeengekomen lening. Het geormerkte deel wordt 'noodreservefonds' genoemd. Voor iedere met de noodprocedure overeengekomen lening wordt een apart deel van het kapitaal van het ESM geormerkt. De oormerking vervalt wanneer er na het gebruik maken van de noodprocedure onderlinge overeenstemming is over een lening. Mocht er uiteindelijk geen sprake zijn van onderlinge overeenstemming tussen de ESM-leden over een lening die verstrekt is met de noodprocedure, dan blijft de oormerking voor die lening bestaan tot het einde van die lening. De omvang van de oormerking voor een lening zal afhankelijk zijn van de kredietwaardigheid van het euroland waaraan de lening verstrekt wordt.

Het Verdrag voorziet in een geschillenbeslechting door het Hof van Justitie van de Europese Unie. Geschillen tussen een ESM-lid en het ESM over de uitlegging en toepassing van het Verdrag kunnen voorgelegd worden aan het Europese Hof van Justitie. Dus ook eventueel over besluiten over financiële bijstand via de spoedprocedure.

Kapitaalstructuur/ capaciteit

Wat is in artikel 9 lid 2 de betekenis en strekking van "as may be amended"?

In artikel 9 lid 2 is geregeld dat de Raad van Bewindvoerders niet-volgestort kapitaal kan opvragen om het niveau van het volgestort kapitaal te herstellen wanneer dit bedrag is gedaald tot onder het in artikel 8 lid 2 vastgelegde niveau, te weten 80 miljard euro. Deze ondergrens van 80 miljard euro maakt onderdeel uit van het maatschappelijk kapitaal van 700 miljard euro van het ESM. Als onderdeel van het maatschappelijk kapitaal kan deze ondergrens worden aangepast volgens de procedure van artikel 5 en artikel 10 met onderlinge overeenstemming van de Raad van Gouverneurs. Daarnaast geldt dat als het maatschappelijk kapitaal van 700 miljard euro wijzigt, en daarmee samenhangend het Nederlandse aandeel van 40 miljard euro zoals vastgelegd in de incidentele suppletoire begroting IXB ESM 2012, er voor Nederland zelfs sprake is van een verdragswijziging. Hiervoor is voor Nederland parlementaire goedkeuring nodig.

Graag uitleg van artikel 10 lid 1, m.n. de strekking van "completion of their applicable national procedures". Betekent dit voor Nederland dat iedere wijziging van de "authorized capital stock" goedgekeurd moet worden door het parlement?

Als de Raad voor gouverneurs besluit om het maatschappelijk kapitaal te verhogen treedt dit besluit pas in werking nadat de ESM-leden hun toepasselijke nationale procedures hebben voltooid. Voor Nederland betekent dit dat de Staten-Generaal het besluit volgens de stilzwijgende of uitdrukkelijke procedure van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen moet goedkeuren. Dit houdt in dat het wetsvoorstel altijd eerst in de Ministerraad wordt behandeld, vervolgens voor advies aan de Raad van State wordt voorgelegd en daarna door de regering naar de Staten-Generaal wordt gezonden. Het betreft immers een wijzigingsverdrag, dat net als het Verdrag zelf, aan parlementaire goedkeuring onderworpen moet worden op grond van artikel 91, eerste lid van de Grondwet.

Kan een dergelijke "capital call" eventueel uitgaan boven de "authorized capital stock" van een individueel land?

Te allen tijde geldt dat de aansprakelijkheid van elk ESM-lid beperkt is tot zijn aandeel in het maatschappelijk kapitaal. Dit is vastgelegd in artikel 8 lid 5 van het ESM-Verdrag. Het Nederlandse aandeel in het maatschappelijk kapitaal bedraagt in totaal circa 40 miljard euro.

Hoe zijn de ervaringen van het tijdelijke noodfonds verdisconteerd in het permanente noodfonds?

Belangrijke elementen uit het tijdelijke noodfonds EFSF zijn overgenomen in de vormgeving van het permanente noodfonds ESM.

Zo is het instrumentarium van het EFSF overgenomen in het ESM-Verdrag. Het betreft de instrumenten: macro-economisch aanpassingsprogramma's (zoals op dit moment voor Griekenland, Ierland en Portugal), preventieve steunverlening, bankenherkapitalisaties en interventies op primaire en secundaire markten voor staatsobligaties.

Een belangrijk verschil in de vormgeving van het EFSF en het ESM betreft de kapitaalstructuur. Voor kapitaalstructuur van het permanente ESM is gekozen voor een structuur die vergelijkbaar is met internationale financiële instellingen zoals de EBRD en de EIB. Het ESM heeft daarom een structuur van gestort en oproepbaar kapitaal, in tegenstelling tot het EFSF dat gebaseerd is op garanties van de eurolanden. Het gestort kapitaal van het ESM draagt niet alleen bij aan het behalen van de hoogst mogelijke kredietwaardigheid, maar zorgt er tevens voor dat de structuur van het ESM efficiënter is dan die van de EFSF. Bovendien zorgt een relatief hoog aandeel van gestort kapitaal ervoor dat de schuld van het ESM niet zal worden toegerekend aan de ESM-leden door Eurostat zoals dat bij het EFSF nog wel het geval is.

Hoe gaat het kapitaal en de verplichtingen van het EFSF over naar het ESM? Gaarne gespecificeerd in cijfers.

Onder artikel 40 van het ESM-Verdrag is vastgelegd dat het ESM, indien het daartoe door zijn Raad van Gouverneurs wordt gemachtigd, de rechten van het EFSF kan verwerven en de verplichtingen van het EFSF kan overnemen. Overeenkomstig artikel 5 van het ESM-Verdrag zal de Raad van Gouverneurs in onderlinge overeenstemming de regels hiertoe vaststellen. Op dit moment is niet voorzien dat de reeds gecommiteerde EFSF steunprogramma's voor Griekenland, Ierland en Portugal en de bijbehorende verplichtingen overgeheveld zullen worden naar het ESM. De Eurogroep heeft op 30 maart 2012 besloten de gezamenlijke leencapaciteit van het EFSF en het ESM te verhogen. De Eurogroep heeft verklaard dat het EFSF en ESM naast elkaar zullen blijven bestaan, maar dat het ESM vanaf juli 2012 de voornaamste noodfaciliteit zal zijn. Het EFSF mag tussen juli 2012 en juli 2013 alleen nieuwe steunprogramma's aangaan indien de nieuwe beschikbare capaciteit van het ESM gedurende de opbouwende fase niet 500 miljard euro is.

Budgettaire gevolgen

Een normaal bedrijf is verplicht af te schrijven op zijn dubieuze debiteuren en dat als verlies te verwerken. Wanneer / op welk moment neemt de Nederlandse staat zijn verlies op de dubieuze debiteuren van het ESM?

Op het moment dat het ESM financiële bijstand verleent aan ESM-leden wordt verondersteld dat het ESM-lid deze bijstand binnen de daartoe gestelde termijn geheel terugbetaald. Mede gelet op de PCS van het ESM is er op voorhand geen reden aan te nemen dat dient te worden afgeschreven op de verstrekte leningen van het ESM. Mocht dit toch optreden en het ingelegde kapitaal onder de 80 mld belanden dan zal cf artikel 9 lid 2 kapitaal opgevraagd worden bij de ESM-leden. Wanneer een lidstaat niet meer aan verplichtingen aan de officiële crediteuren kan voldoen, kan een mogelijke verdere herstructurering nodig zijn. De herstructurering van de officiële bilaterale schuld vindt plaats in de Club van Parijs.

Hoe gaat Nederland de ESM-verplichtingen voorfinancieren?

De Nederlandse bijdrage aan het gestort kapitaal zal op de daartoe vastgelegde momenten worden voldaan (1,8 mld in 2012 in twee delen: juli en oktober- zie verklaring eurogroep 30 maart jl). De eerste termijn wordt betaald binnen 15 dagen na de datum van inwerkingtreding van het Verdrag (artikel 41). Hierbij is geen sprake van enige voorfinanciering. Indien noodzakelijk zal hiervoor op die momenten worden geleend op de financiële markt.

Hoe financiert Nederland indien de Europese situatie plotseling vereist dat grote bedragen moeten worden toegekend die boven de initiële inzet gaan?

Te allen tijde geldt dat de aansprakelijkheid van elk ESM-lid beperkt is tot zijn aandeel in het maatschappelijk kapitaal. Dit is vastgelegd in artikel 8 lid 5 van het ESM-Verdrag.

Publieke controle

Art. 30 zegt dat de Board of auditors (publieke externe controle) bestaat uit vijf leden die door de Raad van gouverneurs zijn benoemd. Dit zouden bijvoorbeeld kunnen zijn: één lid uit Griekenland, één lid uit Italië, één lid uit Spanje, één lid uit Portugal en één lid uit Cyprus. Is dit theoretisch denkbaar?

Het is theoretisch mogelijk dat gedurende een zittingstermijn van 3 jaar de vijf leden van de Board of Auditors uit bovengenoemde lidstaten komen. Nationaliteit op zichzelf is echter geen criterium voor lidmaatschap van de Board of Auditors, maar de institutie waar het lid vandaan komt. De gehele board bestaat uit 5 leden, met 1 zetel voor de Europese Rekenkamer en 2 zetels voor de nationale rekenkamers. De overige 2 zetels zijn niet ingevuld, afgezien van de randvoorwaarde dat deze deskundig/onafhankelijk zijn (bijvoorbeeld financiële toezichthouders). De zetels voor de

nationale rekenkamers volgen een roulatieschema wat ervoor zorgt dat er altijd een rekenkamer van een 'klein' en een 'groot' ESM-land vertegenwoordigd is in de Board of Auditors.

Deze Board bestaat uit zeer hoge ambtenaren / deskundigen. Wie gaat het werk doen?? (Er is namelijk geen ondersteuning voor deze Board voorzien). Welk onderzoek kan de Board doen en op grond waarvan?

Het ESM-Verdrag bevat de rechtsbasis voor drie afzonderlijke controlelagen binnen het ESM, te weten: (1) een publieke externe controlelaag met het Audit Comité (Board of Auditors) waarin twee nationale rekenkamers vertegenwoordigd zijn alsmede de Europese Rekenkamer, (2) een interne auditfunctie die wordt uitgevoerd door een interne afdeling en tot slot (3) een onafhankelijke externe accountantsfunctie. Mede dankzij aandringen van Nederland is dit op deze wijze neergelegd in het ESM-Verdrag.

De Board of Auditors is volledig onafhankelijk. Het voert onafhankelijke audits uit en inspecteert de ESM-rekeningen. De by-laws voorzien in verdere invulling en concretisering op grond van deze rechtsbasis in het ESM-Verdrag.

De belangrijkste onderdelen van deze by-laws zijn: de invulling van het onderzoeksmandaat van het Audit Comité, de definitie van het roulatiesysteem van het Audit Comité, de randvoorwaarden voor publicatie en vertrouwelijkheid, de elementen waaruit het financiële verslag en het jaarverslag van het ESM dienen te bestaan, de invulling van de interne auditfunctie en de invulling van de externe accountantsfunctie. Hierbij is het belangrijk te vermelden dat het om ambtelijke voorbesprekingen gaat en dat na inwerkingtreding van het ESM de Raad van Gouverneurs de by-laws zal vaststellen.

Op genoemde onderdelen van de by-laws wordt direct aangesloten bij de gezamenlijke inzet van de 17 nationale rekenkamers. Dat wil zeggen dat het onderzoeksmandaat van het Audit Comité vierledig is en zich uitstrekt tot onderzoek naar (1) rechtmatigheid, (2) compliance, (3) doeltreffendheid en (4) risicomanagement.

De publicatiemogelijkheden bevatten onder meer een verplichting aan de Raad van Gouverneurs om het jaarverslag van het ESM binnen 30 dagen aan de nationale parlementen te zenden. Dit jaarverslag wordt opgesteld door de Raad van Bewindvoerders, goedgekeurd door de Raad van Gouverneurs en bevat de volgende elementen: (1) een beschrijving van het beleid en de activiteiten van het ESM, (2) het financieel jaarverslag, (3) het rapport van de externe accountants bij het financieel jaarverslag en tot slot (4) het jaarrapport van de Board of Auditors inclusief conclusies en aanbevelingen.

Zodra het ESM van kracht wordt zullen nadere beslissingen worden genomen over de in te richten staf van het ESM, inclusief reguliere ambtelijke ondersteuning van de audit functie van het ESM. Dat er een ondersteunende staf komt is zeker.

Het auditcomité kan de raad van bewind te allen tijde van bevindingen in kennis stellen. Er komt een jaarverslag dat bij de Raad van Gouverneurs wordt ingediend. Waarom geen onafhankelijke rapportage? Waarom niet naast de jaarlijkse rapportage een rapportage op het moment dat het de Board goeddunkt?

Artikel 30 lid 2 van het ESM-Verdrag bepaalt dat de leden van de Board of Auditors onafhankelijk zijn. Zij vragen noch aanvaarden instructies van de bestuursorganen van het ESM, de ESM-leden of andere publiek- of privaatrechtelijke organen.

Een beslissing om al dan niet over te gaan tot tussentijdse rapportages, is aan de Board of Auditors zelf, mits daarbij de generieke vertrouwelijkheidsbepalingen die voor het gehele ESM-gelden (en voor het jaarverslag) in acht worden genomen en zolang dit binnen het mandaat van de Board of Auditors valt.

Vervolgens bepaalt artikel 30 lid 5 expliciet dat het de verantwoordelijkheid is van de Raad van Gouverneurs om het jaarverslag van het ESM, inclusief het verslag van de Board of Auditors en het rapport van de externe accountant, als een gezamenlijk pakket binnen 30 dagen aan de nationale parlementen te zenden.

Daarbij is uitgesloten dat de Raad van Gouverneurs of Raad van Bewind redigerende activiteiten zou mogen ontplooien ten aanzien van de rapporten van de Board of Auditors. Kortom, artikel 30 lid 5 bevat de verplichting voor de Raad van Gouverneurs ten aanzien van het publiek maken van het jaarverslag, echter zonder dat dit beperkende invloed heeft op de onafhankelijkheid van de Board of Auditors zoals neergelegd in artikel 30 lid 2.

Hoe is de externe controle geregeld op de ESM-gelden gezien de juridische immuniteit van het ESM?

De externe controle op de ESM-gelden is geregeld in artikel 29 en 30. Zoals aangegeven zijn de externe auditors onafhankelijk, en zijn zij "zonder voorbehoud bevoegd alle boeken en rekeningen van het ESM te onderzoeken en volledig over zijn transacties te worden geïnformeerd". Ook de leden van de Board of Auditors zijn onafhankelijk en zij vragen noch aanvaarden instructies (lid 2). De juridische immuniteiten vormen geen enkele belemmering voor het uitoefenen van deze (publieke) externe controle. Zij dienen er uitsluitend toe rechtsvervolging door de lidstaten te verhinderen van de personen aangegeven in artikel 35, eerste lid, met betrekking tot wat door deze functionarissen in het kader van hun functie is verricht. Het is in het collectieve belang van de lidstaten dat op deze wijze de onafhankelijkheid van deze functionarissen wordt beschermd.

Deze immuniteitsbepalingen zijn standaardbepalingen die tot de grondregels behoren van vrijwel iedere internationale organisatie, inclusief financiële internationale organisaties zoals het IMF, de Wereldbank en de Europese Bank voor Reconstructie en Ontwikkeling. Evenals doorgaans bij internationale organisaties het geval is, is bij het ESM voorzien in de mogelijkheid dat deze immuniteit in een concreet geval wordt opgeheven (artikel 35, leden 2 en 3).

ESM-Instrumenten

Ligt het binnen de grenzen van het verdrag dat het ESM een banklicentie kan krijgen? Is dit voorzien? Zo ja, kan er ingegaan op de mate van eventuele nevenschiktheid, c.q. complementariteit van ECB en ESM – dit in vergelijking met een elders in de wereld normale Centrale Bank die wel geld mag lenen aan een staat.

Het verstrekken van een banklicentie aan het ESM kan niet binnen het voorliggende ESM-verdrag. In het Verdrag is nauwkeurig vastgelegd voor welke instrumenten van financiële bijstand het ESM opgehaalde middelen mag aanwenden. Ook directe financiële bijstand voor herkapitalisatie van financiële instellingen is niet mogelijk. Het artikel over dit instrument (artikel 15) bepaalt nadrukkelijk dat het gaat om het verlenen van bijstand aan een ESM-lid d.w.z. de nationale overheden van euro-lidstaten.

Waarom is over de specifieke toekenning aan specifieke doeleinden van ESM-gelden aan individuele landen zo weinig operationeel geregeld.

In het ESM-Verdrag is vastgelegd welke instrumenten het ESM heeft om steun te verlenen aan individuele lidstaten. Zodra een individuele lidstaat een steunaanvraag doet bij het ESM, zal in dit verzoek een te overwegen financiële-bijstand-instrument(en) word(t)(en) aangegeven. Na ontvangst van een dergelijk verzoek zal de voorzitter van de Raad van gouverneurs de Europese Commissie de opdracht geven om in overleg met de ECB een onderzoek te doen naar (1) de risico's voor de financiële stabiliteit van de eurozone als geheel of de lidstaten, (2) de houdbaarheid van de overheidsschuld en (3) de reële of potentiële financieringsbehoefte van het betreffende ESM-lid. Op grond van het verzoek van het ESM-lid en de beoordeling van de Commissie, kan de Raad van Gouverneurs besluiten stabiliteitssteun toe te kennen aan de betreffende lidstaat. Vervolgens zal de Raad van Gouverneurs de Europese Commissie, samen met de ECB en steeds als dit mogelijk is samen met het IMF opdragen om in overeenstemming met het

betrokken ESM-lid te onderhandelen over een Memorandum van overeenstemming. Dit is in artikel 13 van het ESM-Verdrag nader uitgelegd.

Aankopen van staatsobligaties door ESM op primaire markt. Wat is in dit geval de kredietstatus van het ESM t.o.v. de betreffende staat? (Vgl. preambule (13).)

Het ESM kan ook de preferente crediteurenstatus claimen voor staatsobligaties die het koopt op de primaire markt. Onder preambule (13) van het ESM-Verdrag wordt herinnerd aan de verklaring van de staatshoofden en regeringsleiders van de EU van 24 en 25 maart 2011 dat het ESM een preferente crediteurenstatus zal genieten op eenzelfde wijze als het IMF, waarbij het IMF als preferente crediteur een hogere status heeft dan het ESM. Indien financiële bijstand door het ESM aan Griekenland, Ierland en Portugal volgt op de lopende programma's voor deze lidstaten, zal het ESM voor die financiële bijstand geen aanspraak doen op de preferente crediteurenstatus als verklaard door de staatshoofden en regeringsleiders van de EU.

Overige vragen

In hoeverre betreft het ESM een EU-verdrag?

Het ESM-Verdrag is evenals het Verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en governance in de economische en monetaire unie (ofwel het 'fiscal compact') geen EU-Verdrag omdat niet elke lidstaat van de EU partij is bij dat verdrag. Dat blijkt ook uit het feit dat het verdrag een aparte geschillenbeslechtingbepaling (art. 37) bevat die niet nodig zou zijn geweest als het een EU-Verdrag zou zijn geweest.

In de versie van de EU (site), gedownload op 22-5-2012 staat in de overwegingen nr. 5., iets onder het midden: "Het Verdrag en het VSCG vullen elkaar aan ... " Het VSCG is juist (een afkorting van) het verdrag, dus resteert de vraag wat hier nu precies staat en wat er bedoeld wordt.

VSCG is de afkorting voor Verdrag voor Stabiliteit, Coördinatie en Governance. Dit Verdrag wordt ook wel het Stabiliteitsverdrag genoemd of fiscal compact. Het ESM-Verdrag en het Verdrag voor Stabiliteit, Coördinatie en Governance vullen elkaar aan, maar het betreffen twee verschillende verdragen die afzonderlijk ter ratificatie aan de Kamers worden voorgelegd.

Graag nadere uitleg van deze preambule, m.n. de betekenis en strekking van "preferred creditor status".

Zie bovenstaand antwoord m.b.t. preambule 13.